

ولولا دفع الله الناس بعضهم ببعض لهدمت صوامع
 وبيع و صلوات و مساجد يذكر فيها اسم الله
 كثيرا و لينصرن الله من ينصره ان الله لقوى عزيز

ديگر و معيشت

زمان تاءسيسى ۳۱ ديكابر ۱۹۰۶ سنه سنه
 دوامى ۴ نچى سنه

هفته ده بر موبته نشر اولنان دينى فنى ادبى و سيماسى
 ژورنالدر

اورنبورغ ايچون

سنه لك بهاسى ۳ صوم « تين
 يارم سنه لكى ۱ » ۵۰ »
 وچ آيلغى. ۱ » »

چيت شهرلرگه

سنه لك بهاسى ۶ صوم « تين
 يارم سنه لكى ۲ -
 اوچ آيلغى. ۱ » ۲۰ »
 برايلغى. « ۵۰ » »

چيت مملكتلرگه

سنه لك بهاسى ۶ صوم « تين
 يارم سنه لكى ۳ - - -
 اوچ آيلغى ۲۰ صوم -

اورنبورغ ژورنال «دين
 و معيشت» تليفون نومر ۲۸۶

بره ملام ۱۲ تين

بيار-سگان يازو
 لرنى اوزگار تورگه
 اداره اختيار ليدر
 باصلمغان يازولر
 كيرو فايثار ليدان
 مارقه سز خطر
 قبول ايدلمان
 آدرس آماشترو
 غه ۲۹ تين آلنور،
 آدريسنى آچق
 يازولرى اوتنله
 آدريس سز مقاله لر
 درج ايدلمان

شهر ايچى شا کردلرينه يلغه صوم ۱۵۰ تين چيت شهر شا کردلرينه يلغه ۳ صوم در .

دين و معيشت ژورنالنىڭ مطبعه سنه

باصلوب چقدى

علاوه تاريخ اديانه

۱-۲- نچى رديه جز اولر

بورسالارده موسى بيگييف نك اهل السنة و الجماعت مذهبه مخالف اعتقاد
 لرى بيان ايدلوب بو باطل اعتقادينه اورنبورغ نك مشهور و معتبر علما
 سى طرفندن رديه لر يازلمشدر. كذا لك باشقه شهر لر نك فضلا و معتبر
 علماسى طرفندن موسينك هرجه له سينه قدر شرعى و قرانى جوا بلر يازلوب
 امام لر طرفندن تصديق ايدلنوب ميدانه قويلغان رديه لر درج ايدلمشدر.
 هامى دين و مروج شرع قويم ميين صندنه اولان اهل علمكه خصوصا
 اهل السنة و الجماعت مذهبنه اولان اهل ديانت كه بو كتابلارنىڭ بر نسخه سنى
 ياننك بولندرماق مارقيمون و اهل اعتزال طرفندن ايراد ايدلان ادله سطحيه
 لرنك كوللرنى كو ككه اوچرور ايچون بغايت ضرور در. فرصت فو ايتدر ماينچه
 آشغوچيلر نهايت در جه منون قالاچقلدر. كتاب بر نچى جز ۱۵ صحيفه دن عبارة
 اولوب حقى فقط ۳۰ تين در ايكنچى جزئى نجات عموم مينگ يوقلغى خلو دنك
 ابدىتى حقتك، بونك خلافيه موسى نك كيتركان برهانلرنك عدم صحتى حقتك در ۶۴
 صحيفه دن عبارة اولوب بهاسى ۱۷ تيندر. ۳ نچى جز ده باصلوب چقدى.

فهرست

مسئله.

مدافعه مخصوصه

موسى غه بيان فكر.

سيمى پولاتدن

«اوفاده بيوك جنازه

مراسمى»

سفر الحجاز

تورلى خبرلر

خارجى خبرلر

اورنبورغ خبرلرى

مسئله

محب الحق يعسى افندى طرفندن سو اللر:

١ نچی سوال - بر کهنه بر کتاب تصنیف فلسه شول کشینک ورثه لرینک شول کتابنی ایکنچی کشیگه طبع قلدور تماشقه شرعا حقاری اولورمی؟ ورثه لردن رخصت سز طبع قلدورغان کشی شرعا حق غیرگه تجاوز قلعان بولورمی؟

٢ نچی سوال - اگر شول مصنف تصنیف قلعان کتابن بر اوگه بیروب طبع قلدورسه شول طبع قلعان کشینک ایکنچی کشیگه طبع قلدور تماشقه شرعا حق اولورمی؟

٣ نچی - بیع شراده الحاصل معاملاتک کلسنک عرف عاده بولوب عموم بلوی قبیلندن بولغان اشنی مذاهب اربعه نك برسى برله عمل فلسه اوزى كرك قای مذهبدن اولسن، تلفیق بولماسمی؟ بو کهنه آثم بولماسمی؟

٤ نچی - سوال اجتناب ممکن بولغان معامله ده وایت ضعیفه بران بولاسه ده قول فقهاغه بنا قیلیم فلسه آثم بولماسمی؟

٥ نچی سوال - بر سبب برله بیع نك فاسد هم یاکه باطل بولوی مسلم برله مسلم آراسنک غنه می یاکه کفار برله مسلم آراسنک ده جاری می؟

٦ نچی سوال بر مبیع عرفده اولچانوب تولتر لغان کیو نچه صائل نورغان بولسه شول مبیع ایتمش اولچاودن فی الجملة ارتوق بولسه یا باع و یل لاه طقفین دن قور قوب آرتق اولچاسه یاکه هوانک رطوبتی سببلی آرتسه باع من آرتقنه راضی دیسه آرتقی مشتریگه حلالی؟

اداره.

٧ نچی سوالنک جوابی - مذکور تصنیف فیلقان کتاب دنیاده برگنه نسخه بولسه اولده وارثلر قولنک غنه بولسه اول کتابنی وارثلر نك رخصتندن باشقه آلوب طبع قلدور حق غیرگه تجاوز اولدیغی ایچون درست نوگلدنر. مصنفی. حال حیانتک بر کشیگه

صائقان بولسه یاکه طبع قلدوروب میدان انتشارعه قویغان بولسه اول کتابنی آچه بیروب آلقان کشی ملک لهنه در انسان اوزی ملک لنگان نرسه دن هر وجهله انتفاع و فایده لنوده شرعا کامل حردر. بنا علیه طبع قیلدر ب شونی صاتوب فایده لنوده ده شرعا حردر. بر اونک ملک کنده بولغان کتابنی طبع قلدور تماشقه وارثلر نك گنه توگل هیچ بر کشینک حق و صلاحیه شرعیسی یوقدر. مگر اول کتابن قانون دولته خلاف سوزلر بولسه اول کتابنی هیچ کهنه طبع قلدور تماشقه دولتنک حق و صلاحیه شرعیسی کامل واردر.

«وحکمه (ای حکم البیع) ثبوت الملك در المختار اول البیوع.» قوله وحکمه ثبوت الملك ای فی البدلین لکل منهما فی بدل وهذا حکمه الاصلی. و التابع: وجوب تسلیم المبیع و الثمن و وجوب استبراء الجاریة علی مشتری و ملک الاستمتاع بها رد المختار

بیع نك حکم اصلی شرعیسی مبیع ده ملک نك ثبوتیدر حکم تابعیسی ایسه مبیع دن فایده لنونی مالک بولودر. بئا علیه کتابنی صاتوب آلقان کشینک کتابنی قاراب مطالعه ایله فایده لنوی جائز اولدیغی کبی آنی طبع قیلدروب فایده لنوی ده جائزدر.

٢ نچی سوالنک جوابی: بر کتابنی اسباب ملک نك برسی ایله ملک لنگان کشینی شول کتابنی طبع قلدور تودن منع قیلورغه هیچ کهنه حق یوقدر. بر آطنی صائقان کشی آوچیغه «سکا آطنی منار ایچونگه صائقان ایدم سن جیکک انسون جیکمه» دیمکه حق ی اولدیغی کبی کتابنی تصنیف قیلوب صائقان کشیده آلقان کشیگا من کتابنی مطالعه ایچونگه صاتدم طبع قلدور مه دیمکه حق یوقدر حاضرگی زمانده کتاب تصنیف قیلوبنک طبع قیلدرغا

ندنصواک حق طبع مؤلفنه یا خود ناشرینه مخصوصدر دیب کتابنک فاطرغه سیننه یازولری بیع نك حکم طبیعی و شرعیسنی نقضدر. همده حق طبعنی آیروب صاتو اعتیاض عن الحقوق المجرده بولدر. بو ایسه بئون کتب فقهیه نك شهادتیه جائز توکلدر. (وفی الاشباه

لا يجوز الاعتياض عن الحقوق المجردة كحق الشفعة)
در المختار ج ۴ صحيفه ۱۴ بهامش ردالمحتار.
۳ نچي سوألك جوابي۔ اوزينك مذهبه بشقه
مذهب ايله قضا عامدا ايسه اصلا نافذ توكلدر.

(وفي شرح الوهبانية للشرنبلالي: قضي من ليس
مجتهدا كحنفية زماننا بخلاف مذهبه عامدا لاينفذ اتفاقا.
در المختار بالهامش ج ۴ صحيفه ۳۴۸

۴ نچي سوألك جوابي۔ ضعيف رواية برلن قضا
ده نافذ توكلدر. (وقال العلامة قاسم في فتاواه ليس
للقاضي المقلد ان يحكم بالضعيف لانه ليس من اهل
الترجيح فلا يعدل عن الصحيح الا لقصدي غير جميل ولو
حكم لا ينفذ لان قضاءه قضاء بغير الحق لان الحق
هو الصحيح. وما وقع من «ان القول الضعيف يتقوى
بالقضاء» المراد به قضاء المجتهد كما بين في موضعه اه)
وقال ابن الغرس واما المقلد المحض فلا يقضى الا بريا
عليه العمل والفتوى اه. وقال صاحب البحر في بعض
رسائله اما القاضي المقلد فليس له الحكم الا بالصحيح
المفتى به في مذهبه ولا ينفذ قضاؤه بالقول الضعيف
اه. ومثل ما قدمه الشارح اول كتاب القضاء وقال وهو
المختار للفتوى كما بسطه المصنف في فتاويه وغيره
وكذا ما نقله بعد اسطر عن الملتقط.) ردالمختار
ج ۴ صحيفه ۳۴۹

شوشى عبارة لرنى كوره توروب غير مذهب ايله
ورواية ضعيفه ايله عمل قيلو البته ثوابلى اش بولماسه
كرك. اما دفع ظلم كبرى ضرورة ماده لرى هم اهون
شربننى اختيار لازم بولغان ماده لرى مستثنى در.

۵ نچي سوألك جوابي۔ احكام بيعده يعنى خمر ايله
خنزيردن بشقه نرسه لرنى صانو و آلوده مسلم ايله ذمى
برابر در. اما خمر ايله خنزيرنى ذميرنك اوز آرلرنك
آلو صاتورلى جايز ايسه ده مسلماندن آتارنك آلو۔
لرى ياخود آنلردن مسلماننك آلوى جايز توكلدر.
فاسد هم باطلدر. (والذمى فى احكام البيع كالمسلم
لانه مكلف بهوجب المعاملات فما جاز للمسلم من البيا

عات جازله ومالا فلا كالربوا)

شرح النقايه لعلى القارى فى مسائل شتى فى البيع
۶ نچي سوألك جوابي۔ عقد مجازفه ايله اولمغا۔
نده اولچانوب صاتيله تورغان نرسه نى اولچامايينجه آلو
اولا اوزى درست توكلدر. (اشترى مكيلا بشرط الكيل
حرم اى كره تحريما بيعه واكله حتى يكيله. وقد صر
حوا بفساده..... ومثله الموزون والعدود.)

در المختار فصل فى التصرف.
والتحقيق ان يقال اذا ملك زيد طعاماً ببيع مجازفة
او بارث ونحوه ثم باعه من عمر و مكيلة سقط هنا صاع
البايع لان ملكه الاول يتوقف على الكيل وبقي الاحتياج
الى كيل للمشتري فقط. فلا يصح بيعه من عمر و بلا كيل
فهنا فسد البيع الثانى فقط ثم اذا باعه عمر و من بكر لابد من
كيل آخر ليكر فهنا فسد البيع الاول والثانى لوجود العلة
فى كل منهما.) ردالمختار ج ۴ صحيفه ۱۷۱

آرتلق مسئله سينه كلسك: بايع مبيعك نيقدر آر۔
تدروب بيرسه ده جائز در. بايعنك رضاسيله اولدقدن
صوگره حلالدر. (وصح الزيادة فى المبيع ان قبل المشتري
وتلتحق بالعقد فلو هلكت الزيادة قبل القبض سقط خستها
من الثمن) تنوير. فصل فى التصرف فى المبيع والثمر.

۳۷ نچي جزء دين و معيشت مجله معتبره سنه عائد
مدافعة مخصوصة

فضيلتو افندم حضرت لرى!

(وحدت طلاق قول نى قبول ايتمگان امام لرى حتى
ثلاث نى امضا ايدوچى حضرت عمر لرى سوزگزه نظر آ
جهالت يا ضلالتك اولمقلى لازم) ديگانگزننى آكلاما۔
دم، حضرت عمر بو قول معلومى بولغان حالك ثلاث
نى امضا قيلديغى ونه ايچون امضا ايتديكى البته معلو
مدر، امام لرنك بونك ايله عمل لرى ثلاث نى امضاده

غی مصلحت قرب عهد اعتباریله هنوز باقی بولمده قندن بو کون گگی کبی مفسده وقوع بولمقدن اولمه قی اقرب احتمالدر، هر نه ایسه وحدت طلاق قولنی قبول فیامدقلری جهالت یا ضلالتلرن لازم ایتمدیکی کبی بو قولنک خطا اولماقنده دلیل دلیل بولمز، مسئلنک فروعدن ایکانن مسائل فروعده صواب بر قولگه بر مذهبگه منحصر بولغانن تفکر قیاغانده بو ملازمه بر مغالطه کبی کورندهر، فروعده صواب بر قولگه محصور بوله ایندی بو قدر مذاهب مختلفه مقبول اولمز، اختلاف العلماء رحمة بر قضیه مهله بولوب قالور ایندی؛ امام فتوی بیرمگاننی قبول ایتمک مذهبگه مخالفت دیمک علی الاطلاق توغری بولمسه کک، فتویگه مخالفت مذهبگه مخالفت بولمی؛ امام نک سوزن دلیان بلمسدن اخذ ایتمک امامغه تقلید بولمی بلکه مخالفت بوله در چونکه امام من «حرام علی الرجل ان یأخذ بقولنا ما لم یعلم من این قلنا» دیمشدر؛ بر مسئلهگه آیه واضحه سنه صریحه دن استدلال قیلحق اجتهاد توگل، مذهبگه مخالفت ده بولمی، بلکه مذهب ایچنده بر عمل دیب بله ایدی؛ تتبع عاجز انمدن صوک مسئله بو روشده ظاهر اولمشدی؛ ثلاث دفعیگه طلاق واحد برله حکم ایتمک شریعتده اصلدر، مصلحت اقتضاسی ایچون وقوع ثلاث برله حکم قاعده بولمی، بوکا ایسه مذ کور نص شرعی لر دلیل اولماق بر ابر دلیل عقلی ده بودر؛ هر فعل آنچق عملنک تکرری برله متکرر بوله، مجرد قولده تکرر برله فعل متکرر بولمی، بو ایسه بر حقیقت واقعیه مقدمه بدیهه در.

بناء علیه بر دفعه ده گگی طلاق متعدد بولمق مستحیل بوله در، حکم شرعی نک واقعغه مطابقی لازمدر، ابن عباس حضرتاری نک: (طلقت ثلاثا بمنزلة القول قرأت الفاتحة ثلاثا وان كان هذا صحيحا فالطلاق صحيح والا فهو لغو من القول) دیمه کی شو حقیقتی بیان بولمسه کک، البته بر دفعه ده اوچ دفعه فاتحه او قدم

دیمک صحیح اولمقدنی بدیهی؛ حضرت عمر زماننده شیوع تابقان بو بدعتنی، ثلاثنی امضا تحلیلنی امجا طریقله دفعه ایتمک مصلحت اولمش، بو صورتک مفسده وقوع یعنی وقوع ثلاث تقدیرنک تحلیل مفسده سی قالمقدن بو امضا مصلحت محضه ایله عمل بوله در، بو عمل حکم اولگه مخالف اولمقدن بر ابر «لا ضرر ولا ضرار فی الاسلام» دلیل شرعی سنه مستند بر حکم شرعی در، ایمدی بحسب المصلحة متغیر بولغان مسئلهده اصابت ایچون بو کون گگی احوال گه تطبیق ده تروی تحرری لازم بولمسه کک، معتبر متعدد منبع لردن تابدم نظریه بوندن عبارتسدر، البته نظرم خطا اولمه قی جائز، بومسئلهده بالغز ابن تیمیه ابن القیم اثرلری برله اکتفا ایتمدم، بونک ایچون آلا حقدن غی طعن لرنی کوچر مک بونک ایله شو مسلك لرنه استدلال قیلحق فکر عاجز انم چه اسراف کلام کبی در، تقویم رجالده حقیقتنی رجال ایله دگل بلکه رجالنی حقیقت ایله موازنه در کار بولمسه کک، حضرت علی «واعرف الحق تعرف اهله» دیمش بو مبارک سوز هر کم گه دستور بولورغه تیوش در، هر عصرده جههور برله خواص آراسنده منافسه من القدیم بر عادت جاریه در، (وما احدم السن الناس سالما. ولو ان ذاك النبي المظهر) دیمشدر، امام اعظم دن باشلاب بو کون گاچه اکابرک تراجمی کورلمسه جهله سی مطعون بولدنق معلوم بولور، بو ایسه آنلارک شاءننه نقیصه دگل بلکه کمالت عد ایدلش.

تحلیل شرعی آنچق نکاح رغبت برله بوله در، دید که سنه شرعی شو ذکر ایتمدیکم ایکی حدیث شریف ایدی، بر، ابو اسحق الجوز جانی نک ابن عباس حضرتلرن دن روایت ایتمدیکی: سئل رسول الله صلی الله علیه وسلم عن المحلل فقال لا الا نکاح رغبة الخ دیگر ای امام احمد، نسائی ابن مسعود حضرتلرن دن روایت ایتمدیکی الا اخبرکم الخ حدیث شریف لری در، بو ایکی حدیث نک اطلانی اوزره صحابه تابعین دن حضرت

بوامسه كرك، نص خلافنده رأى البته مقبول دگلدنر؛
اؤل گى مقاله م طبع نك جزئى خطالر بولسده قضا
و طر ديگان سوزم قضا و طى ديب طبع ايدلوب
خلاف ادب بولغانلقدن تذكر لازم بولدى.

محمدنجيب تونتارى.

اداره

بو مقالهنى اوقديقدنصكره صاحبنه قارشو تعجبموزى
كتم ايتنه آلمدق. زيرا بز اولكى مقاله ذيلنه يازد.
يغمز سوزلرى نقض اجمالى صورتيله يازمش ايدك.
قانون مناظره چه آنك جوابى «هر نه ايسه» ديمك ايله
كچوب كتمك دگل ايديكى صاحب مقاله نك معلوميدر.

اماملرنك وقوع ثلاثه عمللرى ثلثنى امضادهغى
مصلحت قرب عهد اعتباريله هنوز باقى بولمقدن
ايسه او «هنوز باقى» لك حالا موجود بلكه نسبة
دخى كوبرا كدر. بناء عليه صاحب مقاله اوزينك وير
ديكى جوايبنك الجاسيله «شو كونده دخى ائمه اربعه -
نك عمللرى كى وقوع ثلث ايله عمل لازمدر» ديه
اعتراف ايتماكى لازم بولوب كيل در. بو ايسه عين
بزم مطلوبدر. بو صورتده بزده، ضلالة يا جهالة
ملازمهسى واردر ديمايمز.

صاحب مقاله نك (اماملرنك وقوع ثلث ايله عمللرى
آنلر زماننك مفسده وقوع بولمقدن اولماقى اقرب
احتمالدر) ديكان سوزنى ثم التدارك سويلديكنى مقاله
آخرنده (بزم حنفيه وقت عقده طلاق شرط ايدلمسه
مع الكراهة درست ديسه لرده) ديكان سوزى اثبات
ايتدر. صر مسى كيلكانده شوننده علاوه ايدنه الككه:
صاحب مقاله نك حنفيهره اسناد ايتديكى اشبو سوزينى
صحيح اوله رق تلقى ايدلماز. زيرا متن هدايه نك
(واذا تزوجها بشرط التحليل فالنكاح مكروه) ديكان سوزى
او سوزى تكذيب ايتدر. بو حالك امام اعظم رحمه
الله زماننك صاحب مقاله تعبير نچه مفسده وقوع بولسه
ده آنك وقوع ثلث ايله عملى ثابت بولدر. بناء عليه
صاحب مقاله اولسكى اعترافنده ثابت القدم اولماز

عمر حضرت عثمان ابن عمر حضرت تارى حسن بصرى
نخعى ابن المسيب مالك سفيان ثورى وغير يلر نكاح
تحليل نك مطلقا حرام كير. سفاح بولمقدن بونك ايله
تحليل اولمقدن ذاهب اولمشلر، ابن عمر دن: ما تقول
فى امرأة تزوجتها لا حلها لزوجها لم ياءمرنى ولم يعلم،
ديب صور الدقه انا كنا نعد هذا سفاحا على عهد رسول
الله صلى الله عليه وسلم، جو ابنى بيرمش؛ محليل محلل له نه
ايچون رجم ايدلر زيدكنر نك كلاهما ان ديب جواب
ويرمش؛ حسن بصرى: اذا هم احد الثلاثة بالتحليل
فقد افسد العقد، نخعى. اذا كانت نية احد الثلاثة التحليل
فكح الآخر باطل لا تحل الاول، ابن المسيب: من
تزوج امرأة ليحلها لزوجها الاوّل لم تحل له؛ ديمشار؛
ابن حجر هيمى الزواجرده تحليلنى كيرده دن عد
ايدوب بو سوزلرى نقل ايلمشدر؛ بزم حنفيه وقت
عقده طلاق شرط ايدلمسه مع الكراهة درست ديسه
لرده حل حرمت متعارض بولغانك حرمت راجع ديگان
قاعك چه قول اوّل راجع واحوط بولدر. تحليلده شا-
رع عليه السلام پيغمبر مز نك بيان ايتديكى قاعده تار
بولسه كرك؛ تحليلنى بو قاعك گه تطبيق تار راكمه
گه فسترمق بولمز، بتون مسائل شرعية فى جمهور
حنفيه قولنه تطبيق غه كرشمك بو ايسه شبهه سن تار
راكمه گه فسترمق بولدر، چونكه بتون مذاهب فى
مساعد بولغان شريعتنى بر مذهب كه صيدر رغه كر
شودر؛ محترم دين و معيشت هيئة تحريريه سندن
سواؤم: تراضى زوجين حضور شاهدين بولغانك على
الاطلاق عقد صحيح ديمكلر نه سندلرى نهدر؟ بو سوز
فى نفسه صحيح ميدر؟ يا ايسه صحة عقده بوگا باشقه
صلاحيت محل كى برر شرط لازم دگلميدر؟ اكر
باشقه شى لازم دگل ديسه بر تراضى زوجين حضور
شاهدين بولغانك محرمات فى عقده صحيح اوليق لازم
كلور، اكر صلاحيت محل شرط اولورسه نكاح تحليل
بنص الشارح حرام بولمقدن تحليل ماده سنك ينه
صلاحيت محل تابلمى در، نص مقابلنك بو سوزلر مقبول

ایسه ائمه اربعه نی تفسیق و یا تجهیل ملازمه سی حاضر
طوره در.

صاحب مقاله نك (صواب بر فواکه بر مذهبکه
منحصر اوله ایدی الخ) سوزلری آرتق و لاطائل تحتہ
اولدیغندن آنلرنی یازمق موضوع مسئله دن انحرافدر.
یعنی اول سوزلر صلابه فی المذهب واجبه می؟ دکلمی
مسئله لرینی تولید ایدہ چکندن او سوزلر خصمی آدا-
شدیرو هم شو سایه ده بر آز یال ایتو مقصدیلہ سویلنه
تورغان سوزلر اولدیغیلہ بر ابر تجهیل ائمه ملازمہ-
سنی ضمنا تصدیقه اولدر، همه بو سوزلر ائمه
اربعه گه فارشو (انتقاد) قوه سنی حایز و بشنچیلک رتبه
سینه نامزد اولنلر طرفندن بک ادیبانه و بکده
احتیاطکارانه سویلنه تورغان سوزلردر.

و برده بز امام فتوا بیر مکاننی قبول ایتمک علی
الاطلاق مذهبکه مخالف بوله دیمایمز بلکه استنکافی
صورتیلہ فتوا بیر مکاننی تعبیر دیکرله فتوا سندن
استنکافی ایتدیکی بر مسئله نی قبول ایتمک مذهبکه
مخالفت بوله دیمز. مسئله ما نحن فیها ده ایسه کتب
مذهبک قاطبه شهادتیلہ امامز نك وقوع ثلاثله فتوا
ویردیکی ثابت اولدیغی ایچون وقوع واحده ایلہ
فتوادن استنکافی ایتیش اولدر.

امامز رضی الله عنه حضرتلرینک (حرام علی
الرجل ان یاخذ الخ) قول شریفنک (رجل دن مراد
البتة اوزینک سوزینی انتقاد قوه سینه مالک بولغان
فضول رجال مراددر. والا اون یاشندن سکسان
یاشنه قدر مذهب امامله تقید ایدن عامی لری امامنه
مخالفتله اتهام لازمدر. صاحب مقاله نك بونی بیلدیکی
حالده او سوزه مغروریتی شایان تعجبدر!...

امامز رضی الله عنه حضرتلری استدلال ایتیکان
آیه واضحه سنه صریحه ایلہ استدلال مذهب امام
ایچنده بر عمل اولما ییچه امامزی تجهیل یا تفسیق
بولوونده اهل انصاف اشتباه ایتماسه کرب ایدی.
خصوصا قید وضوح و قید صراحة ایکنیک برینی ایجاب

ایتیمکده در.

صاحب مقاله نك بزم نقض اجمالی مزه فارشو مدا
فعه سینه شو جوا بلر مز ایلہ اکتفا قیلنک. اما اصل مسئله
که: دفعة طلاق ثلث ماده سنده ثلث می واقع واحد-
می؟ مسئله سی ائمه مذاهب اربعه و آنلردن صوکره
کلان ملیونلر چه علماء اسلامیہ طرفندن چاینالوب حا-
ینالوب یوتیلو غه صلاحیتلی اولانی که (ثلثنک) وقوع
در) بو یوتو امشدر. صلاحیتلی اولمائی که (وقوع واحه
در) توکر یلوب طاشلانمش هجر و ترک ایدلمشدر.
بناء علیه بو خصوصه نی قدر سویلانلسه ده او
وقت طرفیندن سویلانمش سوزلر نقل ایدیلہ چکدر.
بو ایسه ایقاز فننه دن بشقه بر ایشه یارامیه چقدر.
صاحب مقاله نك بو مسئله نی میدانہ چغاروب نایملری
ایقاز و اویانقلره کتاب فاراتوب تجدید و تکثیر معلو
مات قیلدر و فایده سی او فننه فارشوسنده هیچ مثابه
سنده قاله چقدر.

برده صاحب مقاله نك سوألنه جواب ویرمک بور
چمزدر. بزم دعوا من خصوصی ماده درکه: مطلقه ثلث
نك زوج ثانیکه از دواجی ماده سیدر. بونده ایسه
آیت محرمانک حکمیلہ زوج ثانینک محرم اولماوی
مقطوعدر. غایه حل اولان (حتی تنکح) عه منی (من
غیر شرط التحلیل) قیدیلہ تخصیصه خبر واحدنک قوه
سی کافی توکلدر. فعلی هذا ذوق غسیله معناسنده
اولان بو نکاح آیت محرمانه خارچنده اولنلر نك
کافه سنی نکاحنی شاملدر.

احکام شرعیه مجله سی حقنده موسی غه بیان فکر

موسی احکام شرعیه مجله سنی تدوین حقنک «یولدر»
ده اماملر هم معلملر هم سائر لردن شریعت اسلامیہ
حرمتنه فکر و رأی سوأل و رجا قیلدی بز فقیر هم بر
امام اولدغه ز ایچون بالعین والرأس فکر مزی اعلام قبلامز.

احكام شرعيه مجله سنی تالیف امور دينیه نك معظمندن در بو منصب شريف بر نيچه خصال حيمك برله مشروط در. اما موسی ده بو شرط مفقود لوجوه: اولاً موسی تاريخ اديانہ متعلق تحریر اتنده نجات عمومی برله فائل بولوب آیات قطعياته هم سنه صحیحه هم اجماع امته مخالفة قیلدی. ثانياً هر دينی تصویب یعنی يهود و نصاری و مشرک و مجوسی چيرمش، موقشی، موردوا لر دينی صواب ديب ضرور ياة اسلامغه انکار ايتدی، چونکه دين اسلامدن خارج اديانك خطا و كفر اولماقی اسلامك ضرور تندن ایدی. ثالثاً نجات عمومی ده بر هانلرم ديب استدلالك مطلوبنه هيچ دلالة قیلماغان آية و حديثلر برله استدلال قیلوب كتاب سنتنی هم سائر عباره عربی لر ك معانی و مفهومی اطلاق و ادراکی يوقلغی ميدان علمده ظاهر بولدی. رابعاً او چنچی شورا ده عرض قیلناچاق آية لر حقنده فكر ویران قاری لر ك خطاء فكر لر ينه تنبيه ديب سورة عصرده هم سورة نسا ده ۱۴۱ آية ده (وكان حقاً علينا نصر المؤمنین) آيتك هم عرض قیلغان سائر آيتلر حقنده اولان كلاملری قرآن كلام رب العالمينه طعن اولماقی هر اهل علمه ظاهر بواسه كیرهك. قرآنه طاعن احكام شرعيه فی تدوين قیلسه عاقبة كار نك نی بولماقی هر كم نك معلومی بولسه كيرك. خاسا نجات عمومی غه استدلالده خطا لرینی هم سائر اقوال فاسده لرینك كتابه سنته هم اجماع امته مخالفتنی بیان و اثبات برله اطراف شتی دن علماء كرام اعلام و نشر قیلوب موسی فی ارشاد قلدیلار. حتی اكثر علمیا تكفير قلدیلر. بو مواعظ و ارشادی موسی قبول ایتوب. خطا لر ندان رجوع قیاوب صراط مستقیمه سلوك قیلمادی. توبه و تجدید ایمان فی اعلام قیلمادی بلکه ضلالة قديمه سند، قالدی. اوشبو وجوه مذكوره دن موسی نك احكام شرعيه مجله سنی تدوينه هيچ اهلیتی يوق ديمز! هم آنك تلبیس و تحریف لر ندن هيچ امین دگل مز. موسی، الله تعالی فی بار هم بر ديب ایمان كلتورسه آندن طلب قیلامن: (۱) موسی احكام شرعيه فی هم باشقه دينی اولان تحریف لری قیلماسه ایكان

(۲) دين اسلامی تحریف قیلماسه ایكان.
 (۳) اولاد مسلمينه فاسد اعتقادلری القاء و تلقین قیلماسه ایكان
 (۴) هيچ مناصب دينیه ده اولماسه ایكان؟
 قزان اویازی الوغ منکارده امام شاه احمد ملا محمدی اوغلی

سیمي پولاطدن

اوتكان نومردن ما بعد

(۷) وکان ابناء الذین هم الذری
 اعفاء اهل لا اقول مهيار
 یالیت آدم کان طلق امهم
 او کان حرما علیها ظهار
 ولدتهم فی غیر طهر عارکا
 فلذالك تفقد فیهم الاطهار
 فلیت حواء عقیم غدت
 لا تند الناس ولا تجبل
 ولیت شیئا وابانا الذی
 جاء بنا اهینة المهبل
 یعنی آدم ذریتلری بالالار ایشاک بالالری درآت بالالری دیمورم، کاشکه آدم آنالری حوانی طلاق قیلغان بولساچی یا که ظهار سببلی حرام اولساچی حواء آنالرنی شاقشی حالنده حیض حالنده دوغدری شول سببلی آنلرده پاکلار یوق، کاشکه حواء عقیم اولساچی ناس فی دوغدرماس و حامله ده اولماس ایدی، کاشکه شیث و کند آنامز هر قایوسنی بالالری اولوب وفات بولوب شول مصیبه ایله الله آغلالتساچی دیمکدر.
 (۸) وما حمدی لا دم او بنیه
 واشهد ان کلهم خسیس
 یعنی آدمنی وبالالارینی ما قظایمن و شهادة بیره من

هو المضب اذ يسدى العقوق الى الحسل
جنى اب وضع ابناً للردى غرضاً
ان عق فهو على جرم يكافيه
يعنى ببر كبي يرتقوچى جنوار كبي آتاسنه بالا
بخشيلق قيله وال حال آتاسى آنكا بالاسنى آشايتورغان
ضب كبي در آتازك سنكا اوصالق قيلدى آتازك سنك
ضب كبي در بالاسنه عاق لقتى حاضر لاوچى آنا بالاسينه جنا
يه جبر قيلدى بو مشقتكه تشروى سببلى بنا لعاق بو
لسه آتازك قيلغا نينك جزاسى در ديمكدر.

(١٥) اذ وا لعصمة العاقل الآدمى

الا كنى العصمة العاقل
ولا فضل فينا و لكنها

حظوظ من الفلك الصاقل

يعنى معصوم وعقللى آدم بالاسى ايماس مگر طاغ
تكهسى كبي در ممكنات بيننده بر اونك آخرغه آرتو
قلغى يوق، لكن بالطراغان كو كدن كينگان بخنلر يعنى
الله تعالى براونى آدم براونى كيك قيلغان ديمكدر.

(١٦) لم يقدر الله تهذيباً لعالمنا

فلا ترومن للاقوام تهذيباً
يعنى بو عالمه زنى اصلاح و تهذيبنى الله تعالى قدر
ايلهش بس اقوامنى اصلاحنى اميد و قصد ايله.

(١٧) تروم تهذيب هذا الخلق من دنس

والله ما شاء للاقوام تهذيباً

يعنى بومخلوقلرى تهذيبنى قصد ايليسون وال حال الله
تعالى اراده ايله مشدر بو قومنى تهذيبنى ديمكدر.

(١٨) فشاور العقل واترك غيره هدرا

فالعقل خير مشير ضمه النادى
(١٩) نكذب العقل فى تصديق كاذبهم
والعقل اولى باكرام و تصديق

(٢٠) ايها الغران خصصت بعقل

فاساءلنه فكل عقل نبى.

فقير: (١) بر رقهلر ابيات ثلاثه ده كتب الهيه سماويه بى
امور ايله تعبير و آنيده تنكير و تنكر نيده سياق كلام

كلهم خسيس همتسز دنى لر در ديمكدر.

(٩) دع آدم لا شفاه من هبل

بيكى على نجله المقتول هابيل
ففى عقاب الذى ابداه من خطاء
ظلنا فمارس من سقم عقابيل
يعنى آدمنى ترك ايله مقتول اوغلى هابيل كه اغلب
زار لانوندى نجاة طاباسون شول آدم قباغان خطانك
جزاسنى و مشقتنى بز لر طار تامز ديمكدر.

بنى الارض ما تحت التراب موفق

لرشد ولا فوق التراب سوى فسل

(١٠) اكان ابوكم آدم فى الذى اتى

نجيباً فترجو النجابه للنسل
يعنى آتازك آدم بخشيلق اشلاديه بالا لرندن
بخشيلق اميد ايتار كه، اى ير اوزر نده گى آدم لر ير
استنك مدفون لرده دوغر يلقه هدايتلنگان كشى بولغان
يوق و ترك كشى لرده آحق دن باشقه كشى يوق
ديمكدر.

(١١) فسل ابو عالمنا آدم

ونحن من والى الدنيا افسيل
يعنى بو عالمه نك آتاسى آدم آحق در بز لر آنا
مزدن دها آحق رفنز ديمكدر.

(١٢) ولست كموسى اهاب الحمام

ولكن اود لقاء الملك

(١٣) اقامت سليمان النى شاع ملكه

يراقب اطهار النساء العوارك
يعنى بن موسى كبي اولومدن قورقمايم بلكه اولوم
فرشته سنه يولقونى آرزو قيلام دنيا دن هر كمگه بر
حصه وار ملكى پادشاه غلى شايع مشهور سليماننى خا.
ئض خاتونلر نك پا كلانوينى انتظار آنك دنيا دن حصه
سى ديمكدر.

(١٤) وكم بر مثل البير نجل اباله

وكان له كالضب يعنز بالاحسل

ابوك جنى شرا عليك وانما

و ضرر سبیلی ملوکلار ملوک و عریز لر ذلیل اولد
غنی بوتون عقلاء عالمچه مضر اعضا لر ی آپیر اتسیه
اعمال جراحیه اجراسی مقبول ایدکنی بلمیان فیلسو
فهی اولور؟ امانت سبیلی ذی قیمة خیانت سبیلی لاذی
قیمة اولغانینی آکلامیان حکیمهی اولور فیلسوفهی
اولور؟

(۵) آلتی رقملی ایکی بیتیده نصوص قطعیه ایله
ثابت تقسیم آلهیکا و آز تاء مل ایله فلسفه و حکمتی
ظاهر شیئکا اعتراض ایلیان کمگه ایارورگه بلمای
شک و شبهة و تحیرده اولان کمسه اسلامی اولور
فیلسوفهی اولور؟

آخری وار. امام عبدالحق سیمپولاطی.

«اوفاده بیوک جنازه مراسم»

تصادفی اولاراق اوفاکه کیلدکده طنطنه لی بر
جنازه یه مرفق اولدم. جنازه ایسه محترم فحامتلو مفتی
الاسلام حضرتلری نك نهجه سنه لردن بیرلی فالج ایله
مبتلی اولوب کوب ییل لر اسیر فراش بولوب یاتقان
اوغلی آرسلان علی میرزا اوشبو اوکتابر ۱۸ نده
وفات بولوب ۱۹ نده کوندز ساعت برده جنازه سی
تعین لشمش ایکان. الله تعالی متوفی نك روحن شاد
ایلاب پدر واقربالرینه صبر جمیل و تسلیه بپرسون.
مرحوم نك یورطنه ایرتن ساعت اوندانوق تورلی
خلق جیوله باشلاغان. امام لردده اوله دان برار
ساعت مقدم کیامش لرددر سلرده ایرت مرک توقتاتلمش.
اول لردنده برار امام و مؤذنلر کیلگن. شاگردلر
هم عالییه سی مالیه سی بارچه سی دیور لک جیولغان
عالی صنف طلبه لرندان چرچی (مرثیه خوان) لردده
آلدان حاضر لنوب بر اعرج نك کامانداسنه طابشرو
لوب اوقوله تورغان شعرلر برار بارچه کاغده
یازیلوب آلتغان. جنازه اوله صوکنده بولغان

قرینه سیله تحقیر اوچون آلاق آنک ایله اکتفا سز
عقلار استخفاف واهانه قیاغان دیبرک صراحة تحقیر
ایلیان وکتب معظمه بی و منزل الیهم علیهم السلامی
تعظیم سز ذکر ایلیان، اولاً کم هلاک اولاقق فتی بلمان
دیبه اظهار تحقیر کورساتوب صوکره هه بو کتابلر نك
قومی هالیکلاردر دیکان نصیحة لرینی کمسه قبول ایلمدی
ضایع و باطل اولدی دیبه یالغاندن حیاء ایتهمیان معری
اسلامی اولور فیلسوفهی اولور؟

(۲) ایکی و اوچ رقملی ابیات اربعه سنده ادیان
سماوییه بی مجوسیه ایله قوشوب جهل سنه شرایع دیگان
و جهل سنه عقل عجب لانه دیگان جهل سی عقل قبول ایلمیان
تقلیدی خبرلر دیبه شرایع انیه بی استخفاف ایلیان
اسلامی اولور بوتون عالمنک سعاده دارینی متکفل
شرایعی منکر فیلسوفهی اولور؟

(۳) دورت رقملی ابیات اربعه سنده اولاً بالقنی
وایتنی و سوتنی و بالنی اکل ایلمه دیبه هذیان. والله
سبحانه و تعالی نك (قل من حرم زینه الله الی اخرج
لعباده و الطیبات من الرزق) دیبه (لتاءكلوا منه لحماء
طریا) دیبه (لبناخالصاً سائعاً للشاربین) دیبه (یخرج من
بطونها شراب مختلف الوانه فیبه شفاء للناس) دیبه
اباحه و امتنان ایلدکی. واحادیث صحیحه صریحه ایله
مدح و ثناء و تعریض اولنمش نعم الهیه دن و عقلا و شر
عاً و طبعاً مقبول شیلردن نهی بعدنده سز لر آزدنکر
ضالانکه دعوت ایلیان کمسه که اجابه ایلدنکر دینگنر نك
حقیقی مسخره لک و مهلك در دیگان کمسه اسلامی او
لور. فیلسوفهی اولور؟ (ابی الله اخذی در ضامن و معزة
و ادخالی الامر المضر علی السخل) دیبه نسقیکم مه ما فی
بطونه بیورغان سقنی ذات اقدس و اعلاسنه اسناد
ایلیان الله سبحانه و تعالی غه ابی الله دیبه ابائی نسبة
بیرگان کذاب فیلسوفهی اولور؟

(۴) بش رقملی ایکی بیتنک بش یوز دینار ایله
دیله لشمش قولنی ربع دینار اوچون قطعنی تناقض
دیور یعنی ذی قیمة لا ذیقیمه دیمکدر دیور خیانت

سببلی اهالی مسجدکه جبولوب، اویله نی اوقودیلر، مسجددن چغوغه اهالی تهلیل گه کرامز دیب بار سه لرده تهلیل اینولوب بتکان ایدی. میت نی آلوب چقار آلدندان جناب والی افندی هم پالیسیمتر جنابلری خانه گه تشریف ایله مفتی حضرتلرینه تعزیه ایتدیلر تورلی اورندان حرمتلاب وینوک لرده آدریسی ایله تقدیم قیلنمش.

بز تهلیل قدرسنه یتشمگان کبی شهر اماملری ده بعضلری یتوشمادیلر کبی طوبلدی. تهلیل بعدنده ایتمش ختم لرین باغشلادیلر. بعد اهالی ایودن چغو ایله آردنجه میت نی ده آلوب چقدیلر. ایشیک آلدنده اونلاب عالی صنف شاگردلر قوللرینه برار بارچه کاغد توتوب تزلوب اوقورغه تورالر ایدی. بز لر آخری تکبیر وصلوات اوقوب احوالی آخرتنی تذکیر ایتارگه حاضرلنمش لر در دیه ظن ایتدوک لکن بولار مرثیه خوانلر ایکن بر وقت باری بر آوزدن سوزوب قاتی طاوش ایله جراب یبار دیلر! اختیار سز کوب کهمه لره تاثیر ایتمش در. کاغده یازغاننی اوقوب بتورگاچ میت نی مسجد آلدینه آلوب باروب جنازه اوقودیلر جنازه اوقوغانده جناب والی و باشقه ناچالستواده حاضر بولوب تور دیلر فوتوغرافچی هم جنازه رسمنی آلماقده ایدی. جنازه نمازی تمام بولغاچ میت نی تاغی ابو توغریسنه آلوب کیلوب توقتاتوب دخی بر مرتبه بایاغی مرثیه خوان لر کاغده که فاراب کویلا دیلر. اهالی بیک کوب ایدی تورلی جنس و صنف دن بار ایدی. منکلاب کشی بولغاندر. کوتاروب آقرین آقرین آلوب بارا بارا زورراق چاتلرده توقتاتوب توقتاتوب بایاغی مرثیه نی کاغدن تکرار ایته لر ایدی. شولای ایتوب مقبره که قدر تشییع ایدوب مرثیه ایته ایته بار دیلر دفن ایدوب هم قایتدیلر.

بیوک کهمه لرنگ جنازه سن کورمگان کشی لر خصوصاً فریه دن کیلگان لر تورلیجه سوزلاشوب قایتالر

ایدی. مین بونی بازووم بر اولر نی جرح ویا مدح توکل همده تخطئه ویا نصویب اوچون توکل آنچق ما وقع نی تصویر اوچون یازامن اوقو. چی لر تلاسه نی فکرده بولسون لر. تیلاسه نیندای تاویل ایتسونلر اختیارلی لر در. موندای زور اورنده خصوصاً قاضی حضرت لر آلدنده اشلانمش اش لر شریعه و سنه که موافق اشلانمش در. دیه حسن ظن قیلنه. لکن بو جنازه ده گی بعض تاثیر امنی یازمی اوته آلمیهن: بزم قریه اماملری خصوصاً قارت حضرت لر میت آرتنده نوحه قیلو یارامی بلکه دعا واستغفار و ذکر ایله مشغول بولغانده ده چقمر ما. ینچه خفیة کنه مشغول بولورغه کیراک دیلر ایدی. نوحه دیگان لر ی نرسه در بلیمهن اما بو مرثیه نوحه که کرامی یوق می؟ هم بو تاقماق دن میت که فائده ثواب بولاچاق می؟ آنسن هم تیکشر میهن، بلکه موندای طنطنه لی مراسمنی بیک تحسین قیلوب حدندان آشروب یازوچی ارده بولور. چونکه کوب نرسه لر قارت حضرت لر دن صادر بولغانده تقبیح قیلنسنده کنج ملالردن خصوصاً نکاحنی مسجدده اوقو سنه دیب ایتوچی هم ادبیات کیچه لرین یافلاوچی ذات لر دن صادر اولورسه تحسین قیلننق ملتچی لک لوازمندان در. البته آندی سنه نی احیاً قیلوچی لر بدعه اش اسلامازلر. اما بعض لر قایتقاندنه بو بدعت قایان چقدی. اولده یوق ایدی گرچه قرغز اچنده خاتونلر آراسنده بو عاده بولسه ده ملالر طیه لر ایدی. ایندی بیوک مدرسه شاگردلرینه فالغان ایکن دیه سولانلر ایدی. بعض لر بو بدعت باشلاب آخوند جنازه سنده پیدا بولدی دیلر ایدی. بعض لر بالعکس بدعت توکل مرثیه اوقو اولدان بولا کیلگان حس لر نی اویاته بیت دیلر ایدی.

بعد ایکنچی ناعشر: قرانده حمل که بارغان شاگرد لر دن میت طاشوچی دیه کوله لر ایدی. مونده ایسه میت تاشورغه ایگ عالی صنف لر ده بارغان بلکه جنازه

آرتندان آوز توتوروب كويلاپده بارالر ايدى .
 بوده بزم شاگردارنڭ همان ميت طاشورغه لياقتى
 واخلاصى بارلغن بلدر ايدى . طاكچيلارغه ايساروب
 بيزوب كينتمگان لار ايكان ديه شكرانه قيلوچى لار كوب
 بولدى لىكن آزغنه كهمسه لار (البته قزل لار) بزنڭ تاتار
 شاكردى تىكرمان يالارغه اويرانكان حيوان كى
 همان عادتىن طاشلاى آلمى ديه لار ايدى . ينه بعض
 امام لار بو كهمسه بتون شهر كه بر تيگيز ايدى هر
 محله نڭ امامن فديه سندن مجرورم قالدر ماسقه كيراك
 ايدى مونه الله رحمت ايتسون سلطان سيدخان
 جانتورين وفاتنده اوغلى سليم گراى بتون امام ومؤذ
 نلرنى تيگيز لادى ديه سولاي لار ايدى . ينه بر طاقم
 مؤذن فرقه سى ده فقير كشى اولسه يوارغه كشى
 طالبلماي مؤذن لار اشى ديه لار . اما مونده قاضى لار
 و حضرت ارگه قدر يوارغه كروب فديه لارين آلوب
 قبرينه قدر توشديلر مؤذن لارنى ختم دن قالدرغان كى
 يوارغه كرونده قالدرديلر ايندى موندان آرى
 فقير لارنى ده قاضى لار يوار ايندى ديلر ايدى . حاصل هر
 نورلى كهمسه اوز فكر نچه برسوز سولامكه ايدى . هر نه
 ايسه طوى اوفكاسز بولماس ديلر . ايمدى بو طوى
 توگل حفالى وقتنده كشى بورچوب سوز لاوده معنى
 يوق براو اولمى بر اولر كون كورمى ديلر . بلكه
 بعض بر اولر كه خصوصاً تير ! ياقننده يور وگان لره
 فائده سى بولغاندر لىكن تريك تورورى اقر باسنه مطلوب
 اولغان كى باشقه لره ده ضرر سز ايدى الله تعالى رحمت
 ايلسون آمين . جنازه ده بولغوچى مسافر .

سفر الحجاز

حجاز مفخرة طرازى تصد ايدوب ۱۰ نچى اوكتابر
 يكشنبه كون خانه مدن اهل اولاد واحبابلر ايله

وداع لاشب ۱۲ سنده آق توبه استانسه سنده اولت
 سواستوپلغه شول كون يوروب كندك . بر نچه اسطا
 نسه وارغاچ الحاج الحرمين فضل الله «من دورة
 حج قلدن دورة مرتبه افندم زنى توشمده كوردم
 پراخود كاپيتانلرى بنم سوز مدن چقى لار» كى
 لاقرديلر ايله بزى اوزينه جاب ايتما كچى بولدى .
 بن ايسه بر سنه مقدم على رضاء افندى نڭ حاجيلرغه
 رفيق نام رساله سنى اوقديغم دن بونڭ بر يالغانچى
 سمسار ايدكى فهم ايدوب آرتق سوز سويلمى صاقتلا-
 نهق ده ايدم . اخشام وقتى اورنبورغ استانسه سنه
 يتدك ، استقبالغه ملا محمدولى حضرت وعلام الدين افندى
 خان اسلامى وحب خواجه مؤذن وغير احبابلر
 توشكان ايديلر . آنلر ايله آزغنه وقت اولسه ده صحبت
 ايدوب بويله التفات لرندن غايه شاد اوله رق آيرلدم ،
 بزم پويزده واغون واغون صارة حاجى لارى وار ايدى .
 آنلر هر وقت جماعت بولب نماز اوقب كلام الله
 واوراد واذكار اوقب كيله ايديلر . بولرنى كورگاچ
 كندم تاتار اولدقمدن تيزلك ده خاطر مه توشد بىكه !
 بزم تاتار خلقنده شويله واغون واغون اولب قچان
 فرض حج لارنى ادا ايدلر ؟ ينه ديدم كه زمان نڭ
 حاضرگى حالنه كوره بويله وارمق ميسر اولماس
 بلكه حج گه واروچى آزايور ديو ، تا سىف ايتدم .
 صارة لار نڭ كو بسينڭ حج گه بارماق لريك ضرر بايلق دن
 دگل بلكه درد و همت ايله ايدكى توبانده واقعه دن
 بلندى . بز دن ايكى كون مقدم كاشغرى بر حاجى نى
 پويزد طايتامشدر يانندن فقط بر يوز اوتوز صومى
 چقمش در . مونڭ حج سفر ينه چغوى آقچه ايله دكل در دو همت
 سايه سنك ايكان ديه هر كسه معلوم اولدى . بونڭ بويله
 وفات اولماقنه سبب بى چاره نڭ پويزد ، ياننده
 قچان كته چكى بلماي نچه طهارة آلماقى دور . بى چاره لار
 نڭ شويله اعتبار سزاشلرى ده كوبدر . بلاشوى وچار
 كوف كى بر لره پراخودلر طرفندن قولغان كشى
 لار بار ايدى . فايوسى آديس ره باررغه دلالت ايتدىكى

کبی قایوسی روسکی قامپانیه‌غه وارمی دابر اژلنی فلوتقه باررغه دلالت‌ایده ایدیلر. ۱۷ نچی اوکتابرده سواستوپل‌غه کیلب‌توشدک. نومیرغه واردق، حاجیلر غه هیچ بر طارلق یوق، صارتلر کوبوسی اختیارا حاجی خانه‌غه توشکان لر. بلیت شونده ویرلگان سبیلی بزده شونده واردق؛ آنده ایسه بخاراده وقتنده بلگان آدمز اگری امامی عبدالرحیم افندی وسواستوپل امامی یوسف افندی وحاجیلرغه رفیق صاحبی علی رضاء افندیلرنی کوردم.

آنلردن صوراشب پراخوندک بو کون کیله‌چکنی وایکی کون طروب توغری جدء مبارک که کتدچکنی بلدم. شول سبیلی فقط بارش بلیتی نی ۲ نچی کلاص غه بر یوز یکرمی آلتی صوم ۵۵ تین‌غه آلدیم. یولداشم عبدالله افندی ۳ نچی کلاص‌قه یتمش بر صوم ۵۵ تین غه آلدی. شا کردلرنک شهادة نامهلر بارلقدن ف. مخدوم ایله فتح‌الله قاریلر قرق بر صوم ۵۵ تین‌گه آلدیلر. تورک قونصولی نه اورمز واروب بلیت باشنه ۲ صوم ویروب بلیت‌لرنی قیدقلدرق. قونصول نك كچوك فعللی اولماتی بنی تعجب که صالدى غایت الثفات ایله سویلاشدی. توشکان یرمز عثمانلی خلیل افندی قهوه خانہسی اولب عثمانلی لرنک مسجد جامع لریده شونده ایدی. آلافرانقه کیوملی یاش یاش ترک‌لر جماعت‌گه حاضر اولب بئش وقت نمازنی جماعت ایله اداء قلمق‌لری بنی دخی تعجب که صالاب، ملت داش یاشلرمز نك نمازنی اوقمور غنه توگل بلکه کرک نرسه توگل دیب یورمک‌لری تاءسفه سبب اولدی. عزوجل هر قایومزغه توفیق وه-دایت ویروب حسن خاتمة ایله مشرف‌ایلگای ایدی آمین. عبدالله المعادی. سواستوپل ۱۸ اوکتابر

تورلی خبیرلو

﴿﴾ مسلمانلرده حرکت ﴿﴾

یکاترینبورغ- مسلمانلری جینالوب ابتدای تعلیم مسئلهسی حقنده مذاکره ایدوب ابتدای تعلیم کامسیه

سی رئیسسی فون آنریپ که، مسلمان فراقسیه سی رئیسسی تفکیلی که. کادیتلر فراقسیه سی رئیسسی میلو- کف‌قه هم پیرم غویبر ناسندن صایلانمش دوما چلینی بایانسکی‌گه اشبو مضمونده تیلفرام بیار مشلر:

بز یکاترینبورغ مسلمانلری جنالوب ابتدای تعلیم حقنده‌غی قانون لایحه‌سنی تیکشروب بوکا دائر اوز فکر مزی بیان اینار که اوز مزی بورچلی دیه بیلهر. بو لایحه‌نک همه ماده‌لرندن هم اشقولنی ریفورما لردن جث وکریتیکیکایتمیوب بونلرنی اوز اربابلرینه طا پشروب، یالغز بزم مسلمانلرغه اوکغایسز کیلگان عموما فکر وشریعتمز صغدر مغان ماده‌لرینی کنه بز مسلمانلر دیگانچه توز اتلوینی طلب ایتمه‌مز.

بزنی فناعتلاندر مغان ماده وپونقتلردن بعض: چا- ستنی مکتبلر حقنده‌غی ۱ نچی پونقتکه ایضاح ۱۱ نچی پاراغرافدر.

۲ نچی- ۱۳ نچی استاتیبه‌ده کوسترل‌گانچه مسلمان بالالری از اوقغان مکتبلرده دین درس‌لری اوقلمای. ۳ نچی- ۱۷ نچی استاتیبه‌ده کوستارل‌گانچه بزم آنا نامزنی اوگراتوگه بک آز مساعده ویرلوی.

۴ نچی- ۱۷ نچی استاتیبه‌نک ایضاحنه بنا بزم آنا تلمزنی درسکه خصوصی پریدمیت ایتوب قویو حقنده اوچیلشینی صاویتقه طاپشر لوی کبی ماده‌لردر. بز یکاترینبورغ مسلمانلری بو بابده بک چوق مذاکره ومحا که بعدنده توبانده یازیلچق نرسه‌لره قرار ویردک:

۱ نچی- حاضرگی بزم مسلمان مکتبلری مسلمان اداره روحانیسی تحت نظارتنک فالسون.

۲ نچی مسلمانلرنک ابتدای مکتبلری دورت‌فلاسلی اولارق آنده اوقوب چققان شا کردارنک تمام آنا تلتک‌ادی اولارق سویلاشه هم یاز ایلولری لازمدر.

۳ نچی- بزم آنا تلمز اوزینک ادبیاتنی یوغالتمازغه تیوش اولدیگی کبی بر ابر هر بر مسلمان بالالری اوقغان اشقولالرده گرچه پراتسینت حسابی بک آز اولسه‌ده دین

علمی او گره تلور گه تیوشدر.

۴ نچی - مسلمانلرنك ابتدائی مکتبلرنك روس تلمنی اوقتو لازم ایدلهاسون، بلکه مسلمانسکی اوشستنوا نك رضالقی ایله کنه بولسون.

۵ نچی - دین معامنی هم آنا تلمنی تعیین ایتو، او پیلشینی صاویتقه مسلمان اعضالرنی چاقروب هم مسلمان بالالرنینه متعلق اولغان درس کتابلرنی صایلاو هم تخصیص ایتو کیلر مسلمان اداره روحانیه سینک رخصت و تصدیق ایتوی ایلا گنه اولسون.

بوندنصوك تیلغر املرنده کوستر لنگان طلبلرنی دوماغه عرض ایدوب تلاكلرنك یرینه کیتلر لوینی اوتنمشلردر.

چیلایی وصارتوف - مسلمانلری جنالوب ابتدای تعلیم مسئلهسی خصوصنك مذاکره ایدوب عهوما مسلمانلرنك فکر و طلبلرنینه اشترک ایدرک ابتدای تعلیم کامیسیدسی رئیسنه و بشقه تیوشلی اورنلرنینه تیلگرام لر ایله مراجعت اینمشلردر.

♦♦ اورالسکی: اورالسکی ده بر ایکی سنه مقدم اهالی نك تورلی صنفلرده اولارق اوز آرا تورلی اختلافلر اولدیغی غزیتلرده معلوم ایتله کیلگان ایدی. ایندی الحمدلله بر عائله نك اهالینی تورلی فتنه لر گه سوق ایتار گه چالشولرندن خلاص اولدق.

حاضرده جماعتن طنج اوای ایلان بر ابر متفق اولارق یاشی باشلادیلر.

الکده آزغونلرغه سوزینی و اوزینی ابلیسدن دها قوتلرک نفوذ ایتدیرکان ک. م. لر مبهوتانه جماعتدن خارج یاشیلر، سوزلری اوتمی کولری یتمی ذهنلری بالضرور تجردنی اختیار ایتدی

شمدی زاهد اولمق فکر نده لر (!) الله انصاف ویرسون

مخبرگز ش. م.

توز توبه خبرلری.

توز توبه اطرافنده ۲۲ نچی اکتوبرده کیچ سا - عت ۸ دن باشلاب یا کفر یاودی، شول یا کفر ۲۳ نك

کون بویی یابوب توز توبه اطرافی - بتون یالان صو بولوب تولدی. شهر یاننده قوم صای (بیسچانکه) دیگان موضعده یاز کوننده بر آرشین صو بولماغان شول کوننی بتونلای طولوب طاشدی. ضرور اورا - مدافی کوپر جیتلرنی یوب، چغارغه خوفلی بولغا - نلقدن پالیتسه اطلی کشی لرنی کوپردن آشه یورودن کوپر یالغاب صالحانچه نه قدر طیدی. توبان کچرک ایکی کوبرنی بتونلای آغزوب کیتدی برسنگ کشی توغری کیتوب یمرلوب توشسه ده اطلی ده اوزیده صاع سلامت فالدی. توز توبه سوداگرلرنندین صا بر موسین ۲۳ نچی اکتوبرده کیچ اورنبورغدن فایتقا نده قوم صایینی آشه چغو مشکل بولغاچ کوچرینه کیری بولورغه قوشوب کیری بورولغانده چانا آرب مالایی چانا آصطینه قالوب اوزلری آغا یازوب کوچکه صاع سلامت چقغانلر. لیکن چاناداغی نرسه لرنك بر آزی آفغان قرق صوملر قدری ضروری اولمش. قوم صای بوینده غی کشی لرنن آراسنده کوب ضرر کورگان کشی لر بار مثلا ماتویف نام روسنك ایشک آلدی آرطندن ۳ سارین قدرلی یر یمرلوب ۲۰ یوک قدرلی صالامی اون یوک چبق او طنی هم ۴ آرباسی آغوب کیتمشدر. هم یوکیتفی نام روسنك ایو یانندین بر سارین یر یمرلوب ایو ینه بیک آزغنه فالدی. کوب کشی لر یارارون چیتن و باشقه نرسه لر ایله فاماب فالدریلر توز توبه آریاغنده «ریچکه» دیگان بلغنی کیچکانده قرغزلر آغه یازوب چاق چقمشلردر.

دولت دوهاسیمنک. ۲۵ نچی اکتوبر مجلسی کناز والقانسکی تحت ریاستنك آچلوب ابتدای تعلیم مسئله سی حقنده مذاکره ایدلمشدر.

باشلاب کروپینسکی سویله گاندنصوك تریبونناغه چغوب مسلمانلردن حاصمعدنی اینارودیس اشقولا - لرنك بالالرغه آنا تلمنی اوقتوغه لایحه نك مساعده ویرمادیکنی دخی لایحه ده کوستر لنگان اشقولنی ریفور

خارجي خبرو

سابق محمد علي شاه اوزاق وقتلر ياور و پاده سيا-
حت ده بولنوب آندن روسيه غه قايتا چقدر اوزى سيا
حتده وقتده اهليه سى مکه يه کيده چک ايمش.
استانبول ده بر هفته ده و بادن ٥٠ کشى خسته
لنوب بولنردن ٣٠ کشى اولمشدر. بازارلر ي-
اولارق صعيه ماعمور لر يله چلغانوب آلمشدر. و با قوت
آلوب و ارديغندن خوف ايدوب دفعه سينه تورلى تدبير
و چاره لر ايله بولشما فده لردر.

مسلمان پوزيدىنتى، بو سنه هر سگ ملت
مجلسينه پوزيدىنت (رئيس) ايدىرك فرانسه ايمپيرا
طورى فرانس ايوستى، مسلمان محرر لر ندىن مشهور
طبيب صفوت بك و شاع جنابلر ينى تعيين ايتمشدر.
صفوت بك ويناده دارلقنون تمام ايتمش گوزل معلوماتلى
بر ذاندر.

آنكلييه ده زاباستوفكه كوندىن كون آرتوب عمله
خلقى پوزيدار غه هجوم ايتىلر، پوزيدارنى حر كتندىن
توققاتور غه آنك بولغان عمله خلقنى اشدن توققاتور غه
طروشالر. او كتابر ٢٣ نك غور ناز اودسكى كامپانيه نك
ر ابوچيلرى يور تنه هجوم ايتمشدر، صوغشوب كوب
كشىلرنى جراحتمشدر.

اورنبورغ خبرلرى

مسلمانلر غه مهم خبر. كچه گى كون ٢٨ نچى
او كتابر ده فارغالينك ملا خير الله حضرت عثمانف جنابلرى
پيشر بورغدىن سلامت قايتدى. مومى الهينك آياق
اوستندن آشغچ قنده سويلاگان خبر لر ندىن برسى ؟
تعليم عمومى زافونا پرايكته سينه ، (تعليم ابتدائى
٤ سنه اينار و ديسلر نك اوز نلر نده اوقلسون) ديب

مالر مسلمانلر غه طنجه سزاق و قناعت سزاقدن بشقه هيچ
شى وير ميه چكلىرىنى بيان دنصوكره اكرده بو ٣ نچى
دوما خلقنى ياقتر تو دوما سى بولسه بو تعاييم لايحه سينده
همه ملتكه يار اراق طرز ده ايدوب توز اتورگه تيو-
شدر ديه سويله مشدر.
بولندنصو ك بر نيچه خطيب همه مکتبلرنى بر گه قوشار
غه توصيه ايدوب سويله مشدر در.

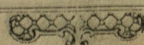
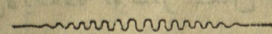
دوما تيره سينده

مسلمان ديپوتاتلرى - مسلمان فرا كسيه سنك چنا
لوب عيسى ميرزا ينيكييف نك تعليم مسئلسى حقنده
سويليه چك نطقنى اوقوب قارامشدر. نطقى بك
مكمل واحاطلى اولديغى حالده اوطوز صحيفه اوزر
نده يازامش ايكان.

بزم روسيه ده تعاييم مسئلسى، نى روشده قويلوب
كيلگان و نينداين نتيجه لر ويرگان خارجى دولتله ده
بو اش نه طرز ده قويلغان، بولنر بينك نه قدرى آير ماوار،
معارف نظار تينك تو تدبغى مسلكى و حر كت ايتدىكى يولى
هم اطراف ليچه ملاحظه ايدىلوب گوزل بر طرز ده ترتيب
ايدلمشدر.

فراقسيه ده - نك بر مجلسنده روسچه ژورنال
چغار و حقنده مذاكره ايدوب بو اش حقنده تيو-
شنيچه تدبير و ملاحظه يور توب مسلمان فراقسيه سينه
بر دافلا د يساو ايچون دورت كشىدىن مركب بر
كامسيه تشكىل ايدلمشدر. كامسيه اعضالرى:
صرطلاف، مقصودف، حاصم حدىف هم حيدر فلردر.

اطرافدىن مسلمان فرا كسيه سينه و اعضالرينه ايتداى
تعليم حقنده فكر لر ينى بيان ايدوب بايتاق تيليغرام
و مراجعت نامه لر كلكده ايكان. «نور» نك
يازديغينه قاراغانده بوكونكه قدر مخصوص فراقسيه
اسمينه (ديپوتاتلر غه مخصوص كيلگان تيليغرام
و مراجعت نامه لر دن باشقه) ٢٤ اور ندىن تيليغرام كيلگان

چيخاچف ۲۵ نچي اوكتابرده اورنبورغه كيلوب اور
نبورغ آقروژني محكمه سيني تفتيش ايدوب كيتدى.

قتل نفس، ۲۶ نچي اوكتابر كيچ ۲۳ ياشنك ايلين
فاميليه سنده اوز خدمتى اولمغاچ طول آناسى تريبه
سنده تورغان بر روس يكتى آغو اچوب اولگان.
اولمى حقنده بر كشنيك عيب ايتماكز ديه زاپيسقه
قالدرغان.

كون وهوا اوتكان نومرده اورنبورغه قالنغه
قار ياودى دبوب يازغان ايدك.

بو هفته اچنده بر نچه كون ياگفورلر ياووب قارنى
تمام سو ايتب آغزدى اوراملرده ياز باشنده غى
كبوك صولر تولب آقديلر.

شونك اوچون بوكونلرده اوراملرده ايشب يوررلك
پچراق وگرازلر پيدا بولدى.

اورال صوى جتدين آغب توشكان صولرلك
بچر افاغى برلن بولغاندى سو تمام ياز باشنك غى روشينه
كردى

اوغريلق، ۲۵ نچي اوكتابر كيچ نيكللايفسكى اورا
مده مالييوف يورتنده اولغان مشهور پر اودتنيك
مغازاسينك ايچ طرفندن تيره زهني واطوب حيلى طا
وارنى اوغرلاغانلر.

اوتكان كونلرده محمدى ايوپفلر مغازاسيندنده
يوزاق واطوب بر مك صومدن زياده آچه وايبر
لر اوغرلاب چقمشدر ايدى.

بازارده، ايگون بك آز بلچراق بولغان سببلى
بازارغه اطرافدن ايگون كرميدر.

بهالرى: كوبانكا ۱ صوم ۱۵۰ ۲۰۰ پير يرد ۹۰۰
۱ صوم ۱۰۰ روسكى بغدادى ۷۹۰ ۶۷۰ هم صولى ۵۶۰ دن
۶۸۰.

پاپر افكه كرتوگه اوكتابر يستلر فراقسيه سسى راضى
اولمشلردر. دوما انثريت (بالشينيستوا) هم شول طرفده
بولوى اميدلير.

حجگه كيتوچيلر اورنبورغ آرفلى حج سفرينه
كيتوچيلر همان دوام ايتنه در. ۱۶ نچي اوكتابر دن ۲۵ اوكتا
برمه قدرى يالغز اون كون طرفنك اورنبورغ استا
نسه سسى آرفلى پوچتاواى پويز دنك ۳ نچي فلاسيله
تاشكاندن آديسقه ۴۷۹ هم سيواستاپولغه ۵۰۴ كشى
سفر ايتمشلردر.

تاسفلى اولم، ۲۷ نچي اوكتابرده توشدن صونك ساعت ۴ لرده
ويدنسكى اورامده پيتر اپاويل اورامى آشا چققان
يرده صو گوپشالرى يورنو ايچون فازلغان فناوده
اش وقتنده ير يهر يلوب برر ابوچينى باصوب اوتردى،
فناو قرينك تورغان دخى برر ابوچى ير ايله برگه
يهر يلوب توشرسه ده آگا ضرر تيمامشدر.

يرنى شوندوق فازوب باصلمشنى آلسه لرده كومر
كى قارايوب اولگان ايدى،

آرتق راسخود، اوپراوا نك بياننه كوره شهر-
نك راسخودى كچن سنه يه قرق مك صوم آرتقدر. سببى
ايسه وبانك ظهورندن وباغه قارشى هم وايسكاواى
چستكه راسخود ايدلمشدر.

بولقه ايچنده پيالا، شوشى يقين كونلرده اير-
لر گيمنازيه سنك كاليكين نام بر شا كرد گيمنازيه خاد
مندن بر دانسه بولنه صاتوب آلمش ايكان بولقه
ايچندن پيالا كيلوب چقمشدر. استورژ بولقهنى فال
كيروندن آلم ديه جواب ويرمشدر.

بـ و افغى گيمنازيه ديركتورينه ايتوب، ديركتور
بولقه ايله پيالانى شهر نك صحيه وز اچلر ينه كوندرمشدر
ايشلد گينه كوره بولقه پشروچى فاكير و تدى حكيمكه
تارتاچقلردر.

تفتيش، صاراتو صودينى پالاظه محكمه سسى چليني

تياتر ده شريعت .

بز ارباب دبانته كه تياترننك شرعا ممنوع ايدكن
كوبدن سويلي كيلدك . آنده شريعتني استهزادن
عيبت چوبگي چايناودن باشقه بر نرسده يوق ديب
مسلمان من ديگان افنديلره ئلله فايچان آڭلاتقان
ايدك .

منه ياڭاڭنه ٢٣ نچي اوكتابرده بولغان بر
تياتر ده نيلر بولغانون في الجمله گنه دخي يازام .

تياتر ده ئلكدن ديانت شريعت بلان علاقه سسي
اولغان لر شريعت امرلرينه كيلگانده نفاقدن باشقهني
بلمگانلر وشونلر برلن برگه فاحشه لرده آلفي صافقه
آشيغه آشيغه تولغانلر ايدى .

كوبده اوتمادى پرده کوتار لب چابده چوب
اوبوشب كورساتديلر . قزلرون يبارگان كشي لر گه
عبرت آلورلق بولدى (!) .

آندن صوڭ ايكنچي نرسه قويلب برسي مجرد
كولو مقصدى برلن شريعت ديب سويلي باشلاغان
ايدى ايكنچي سي «قويچي شريعتكني پاراسته يوق
نرسه لر سويلامه» ديه مقابله ايتدى . شونده شريعتني
سو استعمال ايتوينه يوزلر چه تاتار ٤٠ لب تاتار قه لر
آغز جرولرندن باشقهني ، شريعتني استهزا قيلو چيغهر وى
رضا كوسترودن غيرني قبيله آلمادى لر .

استهزا شريعت ياخود ديننى استهزا ايتوشريعت
اسلاميه ده كفر سانالدى كى ملل اجنبيه ده ده محبوب
اش توڭل . بز نك قزل آغز لر معرفت دعوى ايتكان
بولب آنا بابالرى ثابت بولغان ، روحسز و قوروغان
چبغينه غنه بولسه ده اوزلرى آياق باسقان بر نرسه دن
ادبيات اسمندن آغز توتروب كوله لر . ممكن قدر دين
مليتني حمايه اورنينه اوزلرينك آنگ برلن طانش
توڭل ايدك لر ين اظهار ايتله لر .

بر پييسه ني اويناغانده ئلسگى تاتار لقتن جيرانوب
بولورغه كيرك روس تعريفى تمام صادق بولورلق

چيتدن قاراغان كشي «ديننى مسخره ايتو اوچون
اويناله تورغان روس تياترى» ديب بلورلك
مانيرده رولرون اجرا ايتديلر .

صوڭنك بولغان كانسرتلرون ديساڭ مطلقا فحشيتدن
باشقه نرسه يوق ! توتونشب بيو ، قزار يكت لر ايلان
خط يازوب تانشوار ، قار انغيراق يرلرده دخي بلمام
كوز گه كورنمگان نرسه لر نك بارسيده بار ايدى .

منه بز نك كيتوش منه آنك شريعت منه عبرت (!)
بنا على هذا بز مسلمان دين قرداشلر مژدن آنداي
يرلر گه بالالرى هم اوزلرى بار ماوارينى ديانت
اسلاميه و حيمت مليه نامنهر جا ايتهمز

مخبر

مسئول محررى علام الدين بن حسن الدين خان اسلامى
ناشرى محمد ولى عبدالغنى اوغلى حسينف

طبع ايدلدى دين و معيشت مطبعه سنده اورنبورغده
Печатано въ Типографіи мусульманск. журнала
Динъ ва Магешетъ въ Оренбургѣ.

اعلان

باصلوب چقدى «آراتى نك طب و شريعت جهندن
ضرر لرى» نام رساله
بهاسى ٦ تين پوچته ايله ٧ تين . صاتله در دين و معيشت
اداره سنك

